

jo kun vil koste 250 a 300,000 Kr. Jeg tror, at saaledes var Overslaget, og Molen skulde dog føres ud til en Vanddybde af 10 a 12 Fod, saa Skibe kunne gaa ind med 5 a 6 Fods Dybgaaende. Naar man nu tænker sig en Havn, hvor Skibe med 10 a 12 Fods Dybgaaende kunne løbe ind, og som skulde føres ud til en Vanddybde af 15 a 16 Fod, saa synes jeg rigtig nok, at For skjellen mellem de to Summer er saa stor, at det opstillede Tal for Løgsfolk ikke kan synes at passe, men det er jo Noget, som en teknisk Undersøgelse nærmere maa kunne bestemme. Jeg vil derfor paa det Bedste anbefale denne Sag og haaber, at den høitærede Minister vil skænke den sin velvillige Støtte, som han forresten har Lovet; men det lod jo til, at han først vilde have Frederikshavns Havn udbedret. Jeg er overbevist om, at man er meget velvillig stemt ogsaa overfor Frederikshavn og Kattegatsforholdene, men det forekommer mig alligevel, at der var særlig Grund til først at tage Bestkystens Forhold for, da jo netop Nordvestkysten ingen Havn har. Den er i det Hele taget af Naturen stedmoderlig behandlet, og det synes at være en Grund til, at man ikke fra Repræsentationens Side yderligere og i længere Tid, end alt sket er, forholder den de Goder, som et Havneanlæg afstedkommer.

Solstein-Solsteinborg: Den Forhandling, som Forespørgslen har ført til, har bragt mig i Erindring om, hvad der i sin Tid, dengang da vi toge Bestemmelse om Anlægget af Esbjerg Havn, blev ført frem her i denne Sal. Dvsket om en Havn paa Vestkysten er jo ikke noget Nyt. Det er en gammel Sag, som ofte er drøftet her, og vi ville vistnok Allesammen være enige om, at det vilde være i høi Grad prisværdigt, om vi kunde faae Syllands Bestkyst forsynet med en Havn, som var tjenlig saavel til Export som for Fiskerierne og dermed tillige som Nødhavn. Naar vi tilbagefalde i vor Erindring den Forhandling, som Tid efter anden har været ført om dette selvsamme Omne, saa maa vi vistnok erkjende, at man, efter det, som har ligget for til forskellige Tider, er kommen til det Resultat, som man nu staar ved, paa Grund af de overordentlig store Banfskeligheder, som Sagen i sig selv frembyder. Blandt de Banfskeligheder, som knytte sig til Anlægget af en Havn paa Vestkysten, er der navnlig en, som hovedsagelig og altid har gjort sig gjældende med den største Styrke, nemlig Beseilingsmuligheden og Beseilingslethed, og det er i den Henseende, at det som oftest har størst ved de forskellige Projekter, som ere fremkomne. Den høitærede Minister har jo givet os en meget kort og koncis Fremstilling eller Referat af, hvad der dengang fremkom om Havneanlægget. Efter de Beregninger, som bleve foretagne under Ledelse af den mest sagkyndige og høist dygtige Vandbygningsingenieur Conrad, fremkom der det Resultat,

at de Summer, som vilde medgaa til Anlægget af en Havn paa Vestkysten, vare saa store, at de — hvad vi jo have hørt — bevagede sig imellem 10 og 25 Mill. Kr. Det var disse Summers Størrelse, der førte til Anlægget af Esbjerg Havn, idet man dengang foretrak Esbjerg, fordi man fandt, at de Summer, der var Tale om, oversteg Kræfterne i en saadan Grad, at man nødig vilde gaa dertil, uden at man tillige fik den nødvendige Sandsynlighed for, at man vilde faae en Havn, som svarede til det, man ønskede, og til de Fordringer, som man med Villighed kunde stille til en saadan Havn. Man var dengang ikke blind for, at der var Banfskeligheder ved Havneanlægget ved Esbjerg — Banfskeligheder, som jo bleve berørte af det ærede Medlem fra Lemvig (Naberg), der havde Ordet kort før mig —; men man kom da ogsaa dengang til det Resultat, at, skjøndt det var konstateret, at Indløbet til Fjansfjord havde forandret sig, idet det var, som om det havde flyttet sig, saa havde det dog ingenfinde i den Tid, man havde haft sin Opmærksomhed henvendt derpaa og foretaget Opmaalning deraf, formindsket sig, men var tværtimod snarere taget til, og støttende sig til de Meddelelser, som kom fra dem, der ansaas for sagkyndige i den Retning, kom man da til det Resultat, at der ikke var nogen rimelig Fare for, at dette Indløb nogenfinde vilde undergaa Forandringer af en saadan Art, at det vilde umuliggjøre Beseilingen af Havnen, saaledes at den blev flettere, end den nu er, medens man tilbidsfuldt haabede, at den snarere vilde blive bedre. Det Resultat, som i dette Dieblik foreligger med Hensyn til Beseilingsmuligheden ved Esbjerg, er heller ikke af den Art, at en saadan Frygt egentlig foreligger nu, men det, som stiller sig mindre heldigt ved Havnen, maa vel snarere tillægges den Økonomi, som i sin Tid blev anvendt ved at faae Havnen tilveiebragt, idet man nemlig dengang, isølge det Tryk, som hvilede paa hele Sagen, nøiedes med et mindre fuldstændigt Anlæg, thi derfor er det, at man ikke har faaet Mere ud af det, end man har i dette Dieblik. Denne Plan om Anlægget af en Havn ved Esbjerg blev dengang betegnet som det, der var realisabelt, og som det, der var Sandsynlighed for at kunne faae tilveiebragt. Der var to Planer, nemlig den, som nu ligger for om et Havneanlæg ved Hirtshals, og en Plan om et Havneanlæg ved Vigø, som blev sat i Forbindelse med et stort Kanalprojekt, der skulde føre til Limfjorden. Denne Plan lod man imidlertid ligge paa Grund af Kanalprojektet, som egentlig var Sovebistøtten derfor, og det omtalte Havneanlæg ved Hirtshals laa saa nordlig, at man heller ikke fandt, at man kunde føre det frem som et Anlæg, der vilde afhjælpe Trangen til en Forbindelse paa Vestkysten. Den havde sin Beliggenhed saaledes, at Traksien snarere vilde gaa i en anden Retning, og der blev da ogsaa fremført, at dette Havneanlæg laa ikke saa fjernt fra Havnen ved